

СЕМАНТИКА ІСПАНСЬКИХ МЕДИЧНИХ ТЕРМІНІВ ЯК РЕЗУЛЬТАТ МЕТАФОРИЗАЦІЇ

(Галзман Г. В., асистент, Добровольська-Піпич І. Є., канд. пед. н., доцент)
ОНПУ, м. Одеса, Україна

Актуальність і необхідність цієї роботи викликана в першу чергу все більше зростаючим інтересом лінгвістів до такого явища як термінологія. Актуальність цієї проблеми стає тим більш очевидною, якщо врахувати, що термінологічні словотворення розуміються не тільки як великий масив лексики, але й як база даних, що виконує різноманітні функції, зокрема функцію збереження інформації та особливих структур знань.

Мета тез – розглянути семантичні особливості медичних термінів, що функціонують у сучасній іспанській мові.

Виклад матеріалу. Характерною особливістю медичної лексики є те, що вона збагачена значною кількістю термінів, які з'явилися в результаті метафоричного переосмислення одного із значень смислової структури слова. З пошуками назви для нового спеціального предмета, явища чи дії пов'язане широке застосування метафор, що виникли на основі асоціацій (подібності), аналогій тощо. В іспанській мові можна привести такі приклади: **el vientre de rana** – жаб'ячий живіт, **las venas radiales** – променеві вени, **la oliva cerebral** – зубчасте ядро мозочка, **el cárcel** – затискач, **la corona ecuatorial** – екваторна коронка зубу, **el ojo de pollo** – мозоля між пальцями ніг, **el ojo de liebre** – лагофтальм, заяче око.

На основі аналізованого матеріалу при метафоричному переосмисленні іменників спостерігається певна закономірність у виборі мотивуючих ознак залежності від того, в яку семантичну групу медичної термінології переходить те чи інше загальноживане слово. Так, для номінації видів дій найчастіше відбираються ті загальноживані слова, які позначають предмети або тварин, що породжують характерні рухи, подібні за своїми основними елементами з функціями або розташуванням внутрішніх органів, тощо. Наприклад, обертовий рух супутника став наочним образом для порівняння з розташуванням вени, що супроводжує гомілкові та плечові артерії, за що її називають **la vena satélite**.

Другу групу метафоричних найменувань складають терміни, в основі утворення яких лежить подібність за формою між об'єктом реального світу і медичними приладами, анатомічними органами тощо. Наприклад, вушна раковина за своєю формою нагадує равлика, за що в іспанській мові її вона має назву **el caracol**. Загальноживане і термінологічне значення наведеного приклада має сему – «характерні окреслення форми».

Для слів, що називають різні елементи у сфері медицини, мотивування за подібністю зовнішньої форми служить основою для переосмислення значень загальноживаних слів, переважно тих, які означають конкретні предмети або назви тварин. В іспанській мові це такі терміни: **la oliva** – металевий або пластмасовий наконечник зонда, **la corona ciliar** – війковий вінець, **el nido epitelial**

– епітеліальне гніздо, *el ojo* – вушко хірургічної голки, *el cornu del útero* – ріг матки.

Висновки. Підсумовуючи сказане, можна зробити висновок, що метафоризація є живим і продуктивним джерелом збагачення медичної термінологіки. У медичній термінологіці серед слів, що виникли на основі зовнішньої подібності, особливо широко представлені іменники. Вони означають назви конкретних предметів, що оточують людину, предмети домашнього вжитку, назви тварин, тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Канделаки Т. Л. Семантика и мотивированность терминов. – М.: Наука, 1977 – С. 37 – 56.
2. Комарова З. И. Семантическая структура специального слова и ее лексикографическое описание. – Свердловск 1991 – С. 83 – 112.
3. Испано-русский медицинский словарь. – М.: Русский язык, 1991. – 836 с.